

Krigsseilerne

Taler
Olav 5

Dato
27 september 1980

Sted
Bygdøy

Omstendigheter
Avduking av krigsseilermonumentet

1 Ærede krigsseilere, mine damer og herrer,

Vi er samlet her i dag på Sjøfartsmuseets grunn for å avduke det monument som for alle tider skal minne det norske folk om våre krigsseileres innsats for Norges frihet, og det er med stor glede jeg benytter denne anledning til å rette noen takkens ord til våre kvinner og menn fra havet under de fem lange og vonde år 1940 til 1945.

Vi er nettopp blitt fortalt av admiral Horve at mottoet for dette monument er "Synkende skip forlates", og mange av dere som er til stede her i dag, vil vel ennå med gru minnes en situasjon som den dette monument viser.

Churchill uttalte en gang i begynnelsen av krigen at den norske seilende flåtes innsats var jevn god med en million soldater på landjorden. Norske skip var med på å bringe forsyninger til samtlige større krigsteatre, og deres besetningers innstas var av overveldende betydning for den endelige seier og for den gjenoppbygging av vårt land som fulgte.

Og hva var så omkostningene for denne innsats? Nesten halvparten av vår flåte fra 1939 gikk ned og ca 4.500 av våre sjøfolk kom ikke tilbake.

Jeg finner det naturlig ved en anledning som denne å gi uttrykk for dyp takknemlighet og den største beundring for hva våre krigsseilere - sivile som militære - ydet under krigen. De levde under de største fysiske og psykiske påkjenninger, og enten de var på vakt eller hadde frivakt, var deres oppholdssted nødvendigvis det fartøy som fienden søkte å senke. Det må ha vært en nervepåkjenning som man må ha opplevet for å kunne forstå, og rapporter viser

at det fantes krigsseilere som tross 4 torpederinger fremdeles seilte.

30

Vi takker våre krigsseilere fra handelsflåten og fra Marinen for hva de gjorde for fedrelandet i de vonde år, og jeg kaller på de seks representanter for våre krigsseilere som skal avduke dette monument reist til ære for sjøens kvinner og menn 1940-45.

35

Kilde

www.kongehuset.no

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/krigsseilerne>

40

45

50

55

60

65